

การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ธাত্রี มีแต้ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 3) ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ รวมทั้งสิ้นจำนวน 159 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์โดยการหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการติดตามผลงานและการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการดำเนินงานส่วนด้านการวิเคราะห์ปัญหามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า

1. ด้านวิเคราะห์ปัญหา คือ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาของการจัดการศึกษาปฐมวัย ควรมีการคำหาสาเหตุและวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ตามสภาพจริง และควรมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปหาน้อย เพื่อหาแนวทางแก้ไขได้อย่างทันที่
2. ด้านการวางแผนพัฒนา คือ ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ครอบคลุมทุกด้าน ควรวางแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานเดียวกัน และชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. ด้านการดำเนินงาน ผู้เกี่ยวข้องควรร่วมกันรับผิดชอบดำเนินงานตามแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเต็มที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ และควรมีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามแผนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
4. ด้านการติดตามและประเมินผลควรมีการติดตามและการประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุก ๆ ด้าน ควรให้มีการรายงานผลและนำเสนอผลงานทุกครั้ง และควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน

แนวทางการมีส่วนร่วมขององค์กรบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลหน้าสวน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการวิเคราะห์ปัญหา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ตามนโยบายขององค์กรโดยส่วนใหญ่ยังขาดการวิเคราะห์ปัญหาตามสภาพจริง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการวิเคราะห์ปัญหายังมีน้อยทำให้การแก้ปัญหาและการพัฒนาได้ไม่เต็มตามศักยภาพ

2. ด้านการวางแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนพัฒนาแบบปีต่อปี ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงคือยังไม่มีการวางแผนระยะยาว เช่น แผนพัฒนาในระยะ 3-5 ปี ส่วนใหญ่เน้นการวางแผนพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกด้าน อีกทั้งขาดความร่วมมือจากองค์กรที่รับผิดชอบ

3. ด้านการดำเนินงาน จากการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ผ่านมา มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นจากเดิม แต่บางกระบวนการต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข อาทิเช่น การแบ่งงานไม่ตรงกับความต้องการบุคคล ขาดการมีส่วนร่วมในการแนะนำการปฏิบัติงาน มีการประชาสัมพันธ์น้อย ชุมชนให้ความสำคัญในการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมไม่สม่ำเสมอ จึงทำให้ไม่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

4. ด้านการติดตามและการประเมินผล การติดตามและการประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการดำเนินงาน เนื่องจากเป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ และประโยชน์ที่ได้รับรวมถึงปัญหาที่พบจากการดำเนินการ ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการติดตามและการประเมินผลยังไม่ได้มาตรฐาน และเป็นระบบสากล มีการประเมินผลยังไม่ครบทุกด้าน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม การจัดการศึกษาปฐมวัย องค์กรบริหารส่วนตำบล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก